

Parempaa tulevaisuutta paremmilla keittimillä

Liana ry:n kehitys yhteistyöprojekti Mwangin itäisillä tasangoilla Parevuorten juurella Pohjois-Tansaniassa

Tiesitkö, että...

- ☛ Keittiöiden savu johtaa vuosittain 1.5 miljoonaan ennenaikaiseen kuolemaan kehitysmaissa
- ☛ Suurin osa ennen aikojaan savun takia kuolleista on naisia ja lapsia
- ☛ Keittiön savussa oleskelu kaksinkertaistaa tai jopa kuusinkertaistaa lapsen alttiutta saada vakava keuhkoinfektio
- ☛ Savu aiheuttaa kuolleiden tai alipainoisten lasten syntymää
- ☛ Savu heikentää vastustuskykyä sairauksia vastaan
- ☛ Savussa on aineosia, jotka aiheuttavat syöpää
- ☛ 3000 miljoonaa ihmistä keittää ruokansa polttopuuta polttamalla
- ☛ 20% kasvihuonekaasuista tulee metsätuhoista kehitysmaissa
- ☛ 50% koko maapallon hakatuista metsistä menee polttopuutarpeen tyydyttämiseen

Yksi tapa korjata ylläolevia ongelmia on auttaa kehitysmaan naisia hankkimaan polttopuuta säästävä keitin. Nyt lähes kaikki maaseudun naiset keittävät kolmen kiven varassa - sisätiloissa. Liana ry:n keitinprojekti opettaa keittimien rakentamista rakentamalla niitä koteihin ja kouluihin seitsemällä kylällä Mwangin itäisillä tasangoilla, Pohjois-Tansaniassa. Mukana on myös yksi aurinkokeitinmalli.

Kun tehokkaampaa keitintä käyttämällä polttopuuta kuluu vähemmän, ei puita tarvitse kaataa niin paljon. Enemmän puita jää metsiin ja savanneille sitomaan hiiltä ja hidastuttamaan siten ilmastonmuutosta. Puut yhdessä ruohon kanssa myös ehkäisevät tehokkaasti maanvyörymiä ja muuta eroosiota. Kun poltetun puun määrä vähenee, myös kasvihuonekaasupäästöt vähenevät. Polttopuuta säästävät keittimet säästävät naisten ja tyttöjen polttopuun keruuseen käytettävää aikaa, koska polttopuuta tarvitaan vähemmän. Siten aikaa jää enemmän tuottavaan työhön. Paremmat keittimet eivät savuta keittiössä ja siten ne poistavat savun terveyshaitat.

Ulkoministeriö on myöntänyt Lianan keitinprojektille 33,720 euron tuen kahdeksi vuodeksi.

Lisätietoja antaa Eija Soini, Liana ry:n puheenjohtaja ja kyseisen projektin koordinaattori ja neuvonantaja, eija.soini @ iki.fi +255 784 601 726 (Tz), +358 706 322 (Fin).

www.liana-ry.org

Vita keitin on amerikkalaisen professorin Samuel Baldwinin suunnittelema. Kuvassa oleva malli on tehty Moshissa Tansaniassa.

Upesi ('nopea') on poltetusta savesta valmistettu keitin. Useimmiten naistenryhmät valmistavat ja myyvät niitä.

Tiilestä ja sementistä muurattu hella on Lianan mallistossa kallein malli.

Lorena savikeitin on suosittu malli, jonka naiset itse rakentavat. Ei ostettavia aineita. Kukaan ei ole niin köyhä etteikö pysyisi hankkimaan Lorenaa.